

TALIANSKY BESTSELLER

Stefania Auci

FLORIOVCI

ÚPADOK KRÁĽOV SICÍLIE

III. DIEĽ

metafora

Stefania Auci

FLORIOVCI

ÚPADOK KRÁĽOV SICÍLIE

III. DIEL

Stefania Auci
FLORIOVCI
ÚPADOK KRÁĽOV SICÍLIE
III. diel

Vydala GRADA Slovakia s.r.o. pod značkou Metafora
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 135. publikáciu

Z talianskeho originálu *L'inverno dei Leoni*, vydaného vydavateľstvom Casa Editrice Nord s.u.r.l. v Miláne v roku 2021, preložila do slovenčiny Júlia Zelenčíková.

Jazyková redakcia Anetta Letková
Grafický návrh a spracovanie obálky Milan Malý
Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Zodpovedná redaktorka Zuzana Kolačanová

Vydanie 1., 2022
Počet strán 432
Tlač FINIDR, s.r.o

Copyright © Stefania Auci
Edizione pubblicata in accordo con Donzelli Fietta Agency s.r.l.s.
© 2021 Casa Editrice Nord s.u.r.l.
Gruppo editoriale Mauri Spagnol
Slovak edition published by arrangement with Agentia Literara Livia Stoia.

Slovak edition © GRADA Slovakia s.r.o., 2022
Translation © Júlia Zelenčíková, 2022
Cover photo © Arcangel.com/Ilina Simeonova

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukováaná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané.

ISBN 978-80-8090-364-0 (ePub)
ISBN 978-80-8090-363-3 (pdf)
ISBN 978-80-8090-362-6 (print)

OBSAH

PERLY (február 1893 – november 1893)	/7
KOŇAK (marec 1894 – marec 1901)	/77
PORCELÁN (apríl 1901 – júl 1904)	/195
KONVALINKY (máj 1906 – jún 1911)	/249
OLOVO (október 1912 – jar 1935)	/329
EPILÓG (november 1950)	/413
RODOSTROM RODINY FLORIOVCOV	/420
DOSLOV AUTORKY	/423
POĎAKOVANIE	/427

PERLY

február 1893 – november 1893

*Malidittu u' mummuriaturi,
Ma chiossaicu' si fa mummuriare.*
Prekliaty človek, ktorý potupuje iných,
horší je však ten, ktorý sa nechá potupovať.

SICÍLSKE PRÍSLOVIE

Po páde Crispiho (31. januára 1891) sa predsedom Rady stane Palermčan Antonio Starabba z Rudinì a po ňom, 15. mája 1892, Piemontan Giovanni Giolitti, ktorý bude zastávať túto funkciu v rokoch 1892 až 1921 celkovo viac ako desať rokov. Prvá Giolittiova vláda je však 15. decembra 1893, po najväčšom talianskom finančnom škandále, odsúdená na pád.

Na konci devätnásteho storočia je Rímska banka jednou zo šiestich talianskych inštitúcií, ktoré môžu vydávať oficiálne bankovky a rozširovať ich vydávanie nad rámec ručenia zlatom. V roku 1889 Francesco Miceli, minister priemyslu, na Crispiho príkaz spustí vyšetrovanie činnosti banky, kvôli ktorému vyplávajú na povrch závažné účtovné nezrovnalosti, medzi ktorými vytrča nadbytočných 25 miliónov lír, nedovolená tlač bankoviek v hodnote 9 miliónov a nemalé úplatky pre podnikateľov, politikov, a dokonca aj pre kráľa. Výsledky tohto vyšetrovania sa však zverejnia až 20. decembra 1892, keď sa dostanú do rúk catanského poslanca Napoleona Colajanniho, ktorý ich prečíta počas búrlivého zasadania Snemovne. Devätnásteho januára 1893 zatknú Bernarda Tanlonga, guvernéra Rímskej banky, a Cesareho Lazzaroniho, hlavného pokladníka. Obvinia ich zo sprenevery a z falšovania verejných listín. Tieto dve vyšetrovania – parlamentné a justičné – však vo víre kompromitujúcich dokumentov, ktoré záhadne „zmiznú“, a obvinení, ktoré sa od Giolittiho odrazia ku Crispimu, poznačí váhavé konanie a nedbanlivosť. Dvadsiateho tretieho novembra v sieni prečítajú správu, zhotovenú „výborom siedmich“ – vyšetrovacím parlamentným výborom –, v ktorej vyjde najavo zodpovednosť bývalých ministrov, poslancov, správcov a novinárov. Giolitti je nútený odstúpiť a Francesco Crispi sa stane premiérom tretíkrát (15. decembra 1893). Proces s Tanlongom a Lazzaronim sa skončí 28. júla 1894 s „politicým“ rozsudkom: oboch totiž zbavia obvinení.

Škandál okolo Rímskej banky (ktorý 10. augusta 1893 dopomôže vzniku Talianskej banky) však nie je jediná udalosť, ktorá otriasie Parlamentom. Od roku 1891 sa na Sicílii, zmietanej vážnymi

problémami spôsobenými hospodárskou krízou, ktorá je stále otrokom veľkostatkárov, vytvoria Sicílske robotnícke zväzy, združenia, ktoré sa zrodili s cieľom dosiahnuť lepšiu sociálnu spravodlivosť. Hoci ide najmä o mestský fenomén – ktorý sa považuje za neškodný, pretože zodpovedá spoločnostiam vzájomnej pomoci –, Zväzy upútajú pozornosť národa, keď sa k nim pripoja davy roľníkov: 20. januára 1893 v Caltavutture (v provincii Palermo), kde päťsto mužov a žien „zaberie“ obecné pozemky, „čím chcú dokázať, že tieto sú spoločným majetkom“ (píše denník Corriere della Sera 21. januára 1893). Karabinieri začnú do masy strieľať a usmrtia trinásť ľudí. Demonštrácie pokračujú celý rok, najmä od augusta, a zahŕňajú štrajky a protesty v provinciách Palermo, Agrigento, Caltanissetta a Trapani.

Hoci ide o vzdialené udalosti, škandál okolo Rímskej banky a Sicílske zväzy sú pre taliansku históriu rozhodujúce, ako to správne objasňuje vystúpenie Napoleona Colajanniho v Dolnej snemovni (30. januára 1893): „V posledných dňoch som vám hovoril o probléme banky a teraz vás musím krátko informovať o skľučujúcich záležitostiach v Caltavutture. Hoci to tak na prvý pohľad nevyzerá, aj tieto dve udalosti sú úzko prepojené, pretože kým v prvej ide o spoločenský zápas, ktorý prebieha medzi elitou a vládncimi triedami, snažiacimi sa dosiahnuť čo najväčšie potešenie, v Caltavutture ide, naopak, o boj chudobných, ktorí chcú dosiahnuť životné minimum.“

Perly sú nádherné. Nečinné, ale živé. Skrývajú sa v ustriciach, zovňajškom podobným útesu, na ktorom sú prilepené, ale ich vnútro je pohostinné a chveje sa žiarou perlete. Perly sa rodia z bolesti. Ich pôvod sa spája s cudzím telesom, ktoré do ustríc vstupuje a núti ich reagovať, vytvoriť okolo tohto elementu perleťový konkrement, zraňujúci ich telo. Z utrpenia sa rodí krása, tak ako to pri výnimočných a vzácných veciach býva. Perly zaberajú úplne „prvé a najpoprednejšie miesto spomedzi všetkého, čo má nejakú hodnotu“, hovorí Plínius Starší vo svojom diele *Naturalis historia* (prvé storočie po Kristovi). Píše: „(...) perly (sú) rôzne podľa vlastností rosy, ktorej sa im dostalo. Ak sa do nich vliala čistá rosa, najprv nám udrie do očí ich bieloba. Tá istá perla nadobudne bledú farbu, ak je počatá počas búrky.“ Podľa Plínia sa Kleopatra stavila s Marcom Antoniom, že počas jednej večere dokáže zjesť desať miliónov sesterciov.¹ Dala si teda priniesť ocot, v ktorom rozpustila jednu z perál, ktoré mala na ušiach, a vypila ho. Za vlády Oktaviána Augusta vášeň pre perly, ktoré mohli podľa zákona nosiť len patricijovia, podnieti niekoľko obchodníkov, aby sa na ne zamerali. Vyvolajú nadšenie, pretrvávajúce celé storočia: kráľovnú Alžbetu I. vždy zobrazia v šatách ozdobených perlami, symbolom čistoty, panenstva a ekonomickej moci. Okrem veľmi presláveného obrazu *Dievča s perlovou náušnicou* (1665 – 1666) od Jana Vermeera sa perlové náušnice, náhrdelníky a náramky objavujú na mnohých obrazoch holandských autorov sedemnásteho storočia. Na

---

¹ Starorímska strieborná minca (poznámka prekladateľky)

obraze z roku 1859, ktorý sa pripisuje Franzovi Xaverovi Winterhalterovi, kráľovná Viktória, už štyridsaťročná, vystavuje na obdiv náhrdelník zo štyridsaťjeden karátových diamantov a perlový náramok, ozdobený kameou, zobrazujúcou jej manžela, princa Alberta. Ide o ten istý náramok, ktorý má Viktória na zápästí aj na portréte z roku 1900, ktorého autorkou je Bertha Müllerová. Dnes ho môžeme vidieť v londýnskej Národnej portrétnej galérii: zobrazuje starú, unavenú a smutnú kráľovnú, oblečenú do smútočných šiat (hoci Albert bol v tom čase mŕtvy už takmer štyridsať rokov), ktorá ukazuje náramok ako symbol vernosti.

Všetky tieto perly však boli prírodné. Až na konci devätnásteho storočia japonský bádateľ Kōkichi Mikimoto zdokonalil systém „výroby“ perál. Nesmierne zbohatne a ako marketingový génius vyhlási: „Chcem sa dožiť dňa, keď bude na svete toľko perál, že si každá žena bude môcť kúpiť perlový náhrdelník a budeme ho môcť darovať aj ženám, ktoré si ho nemôžu dovoliť.“

Prorocká veta: umelé perly si dnes môže zaobstarať každý. Oblúbené, niekedy až otrepané šperky.

Prírodné perly, dcéry mora a skrytej rany, ostávajú potešením niekoľkých ľudí.

Dnešný deň – jasný, sužovaný rozzúreným vetrom – je chladný. Nárazy vetra vytŕhajú nadávky z úst pozvaných hostí, ktorí sa rýchlo zbiehajú do Kostola svätého Jacopa in Acquaviva, aby ich neošpliechali vlny, dopadajúce na mólo.

Kostol charakterizujú jednoduché, strohé línie. Veľmi sa líši od pompéznych barokových kostolov v Palerme, meste budúcich manželov. Je otočený k livornskej promenáde, akoby to bol ich bezpečný prístav.

Pozdĺž chrámovej lode žiaria v košíkoch ozdobených vodopádmi brečtanu ruže a biele ľalie. Vzduchom sa nesie aróma kadidla,

miešajúca sa s vôňou kvetín. Za múrmi kostola burácanie mora vytvára kontrapunkt k organovej hudbe.

Z pootvorených dverí sakristie farár poškuľuje po prítomných, ktorí si už obsadili miesto v laviciach. Rukami si uhladí rúcho, potom si ich priloží k tvári a pokrúti hlavou. Nečakal, že raz bude musieť odslúžiť taký dôležitý sobáš. A navyše vo februári!

O chvíľu nakukne cez dvere kostola muž. Potom zmizne, ale vzápätí sa znovu objaví. Vedie so sebou ženu oblečenú v smútočných šatách.

Matka a syn.

Ignazio a Giovanna.

Za nimi vstupujú Giulia Lanza z Trabie a Emma z Villarosy, ktorá drží za ruku nepokojného a vzrušeného Vincenzina.

Chrámovou loďou prejdú so vztýčenými hlavami, vznešení, hrdí, elegantní. Zatiaľ čo Ignazio sa postaví nabok oltára, tri ženy a dieťa sa posadia do lavice pred neho. O chvíľu sa k nim pridá Romualdo Trigona a Giuseppe Monroy, ženíchovi svedkovia. Usmievajúc sa pobozkajú ruky žien a postrapatia Vincenzinove vlasy. Potom pristúpia k Ignaziovim a obaja sa zasmejú.

Kto by povedal, že práve on sa vzdá ako prvý?

O chvíľu dorazí Pietro Lanza z Trabie, ale tvári sa zachmúrene. Kývne na Giuliu a ona vstane, nasledovaná ustaraným Giovanniým pohľadom.

Manželia odstúpia o niekoľko krokov.

Giulia si priloží ruku na hruď, akoby sa chcela upokojiť. Nemá odvahu hovoriť, pýtať sa. Jej najmladšie dieťa, Blasco, iba dvojročný chlapček, je veľmi choré a ona až do poslednej chvíle váhala, či sa má zúčastniť na bratovej svadbe. V nemej žiadosti položí ruku na manželovo rameno.

„Od včerajšieho telegramu nič nové,“ zašepká Pietro a pokrčí plecami. „Stále je slabý pre horúčku a kaše.“ Zadrží dych a zovrie jej zápästie. „No tak. Teraz sme tu.“

Giulia zažmurká a odvráti pohľad. Nebude plakať, nie dnes.

Pozrie sa na Giovannu a iba pokrúti hlavou. Nič nové, akoby hovorila. Jej matka sa skrčí, zvierajúc v rukách ruženec z koralov a zo striebra. Potom Giulia zdvihne oči a pozrie sa na Ignazia. Jej brat má dvadsaťštyri rokov, ale ešte nedospel... Je však taký zamilovaný, že je dokonca ochotný zmeniť svoj život.

Napriek bolesti sa Giulia usmeje. Nie, na jeho svadbe nesmie chýbať.

„Tak, a je to tu!“ zvolá Romualdo Trigona a potľapká Ignazia po chrbte.

On uhne, ale zachichoce sa. „Hej, pomaly!“

Takýto šťastný Ignazio ešte nebol. Zvlášť od otcovej smrti.

Vezme si najkrajšiu ženu v celom Palerme. Začal jej dvoriť už vtedy, keď sa prejavila choroba, ktorá zabila Ignazia Floria. Robil to však zo žartu, ľahkovážne.

Potom sa však všetko zmenilo. Zrodil sa v ňom nežný cit, ktorý ho rozpačito sprevádzal týždňami pred otcovou smrťou. Len jej slová ho naozaj utešili. Jej pohľadania zmiernili bolesť po tej strate.

Romualdo zdvihne oči k stropu chrámovej lode. „Áno, tento kostol je naozaj prostý, ale tak či onak...“ Obráti sa k priateľovi a na chvíľu sa mu na tvári, zvyčajne uštipačnej, vynorí zvláštna, zvedavá vážnosť: „Keď si ju spoznal, zišlo ti na um, že si ju vezmeš?“

Ignazio nakloní k priateľovi hlavu. Zvráští obočie a vzápätí mu črty uvoľní úsmev, naplňajúci jeho oči pýchou. „Nie. Hneď som však vedel, že je to mimoriadna žena.“

To naozaj je, zopakuje sám pre seba.

Všetko sa začalo v jedno jasné jarné popoludnie počas prechádzky, práve v Romualdovej spoločnosti, vo verejnom parku Vily Giulia, natlačenom medzi parkom Foro Italico a botanicou záhradou. Medzi palmovými alejami a živými plotmi z rastliny pittosporum uvideli tri dievčatá oblečené v bielom, ktoré sprevádzala vychovávateľka

so silným nemeckým prízvukom. Ako obyčajne, drzo ich sledovali. Dievčatá si ich všimli a začali sa chichotať, primkli sa k sebe a niečo si šepkali. Romualdo a Ignazio si teda začali hvízdať a odpovedali si až príliš nahlas.

Vtom zavial vietor. Odfúkol slamený klobúk, ktorý skončil v prachu, a z troch dievčat vymámil slabý výkrik. Vtedy Ignazio spoznal medzi nimi Emmu a Francescu, sestry Notarbartolové z Villarosy, z rodiny, ktorú s Floriovcami spájalo dávne priateľstvo. Tie dve mladé ženy považovali za jedny z najkrajších v celom Palerme.

Lenže... tá tretia? Kto je to?

Vysoká, vznešená, s jantárovou pokožkou. Rozbehla sa pozdĺž chodníka, naháňajúc klobúk, ktorý vietor neustále odfukoval ďalej. Všetko na nej bolo spontánne pôvabné, neodolateľné: od pružnej a ľahkej chôdze až po ruku pritisnutú na bielej sukni, ktorá, keď sa zdvihla, odhalila dva pekne tvarované členky; od druhej ruky, ktorú si pridržiavala pred očami, aby si clonila výhľad, až po neurčitý úsmev, v ktorom sa neskrýval ani len náznak zlomyseľnosti.

Ignazio bol rýchlejší: rozbehol sa za klobúkom, zdvihol ho, priniesol dievčaťu a predstavil sa mu, očarujúci a opovážlivý, ako to vedel iba on.

Dievča vzalo klobúk, a keď na chvíľu zdvihlo pohľad a rozkošný rumenec mu zalial líca, prezradilo mu svoje meno.

Franca Jaconová zo San Giuliana.

Áno, Ignazio už o nej počul niekoho hovoriť v Šľachtickom dome v parku Foro Italico. Počas jedného z mnohých prázdnych rozhovorov, poznačených krúžkami z cigarového dymu a cinkaním pohárikov koňaku, mu niekto povedal, že táto dievčina náhle veľmi opeknela a stala sa z nej skutočná krásavica. Potom naňho žmurkol.

Vtedy Ignazio vystrúhal úsmev dravca a odvetil, že to zistí sám, keď bude mať príležitosť.

Nikto mu nepovedal o tom dlhom ladnom krku, zvýraznenom čipkovaným golierom, o plnom poprsí, ktoré sa dvíhalo a klesalo

pod nariasenou košielkou, o tých pôvabných členkoch, ktoré sa mu ukázali, keď chytala svoj klobúk. Nikto mu nepovedal o tých veľkých zelených očiach, čistých a prekypujúcich rozpakmi, ktoré teraz naňho uprene hľadeli.

Práve tie Ignazia pobláznili. Tak priamo a úprimne naňho ešte nehľadela žiadna žena, ani tá najspontánnejšia. V tých očiach sa skvel príslub krásy, ktorý akoby bol adresovaný len jemu.

Nemali rovnaký okruh priateľov a nenavštevovali rovnaké salóny, ale po tomto stretnutí ju neprestajne vyhľadával. Začal s jazdením v kočiari hore-dolu popod balkóny Paláca Villarosa, kde bývala. Už zďaleka sa na ňu dlho díval, skrížil jej cestu pri Vile Giulia, kde sa rada prechádzala, a posielal jej vášnivé listy. Keď nevinná ostýchavosť pominula, Franca jeho dvorenie prijala, najprv s nejasnou nedôverčivosťou a nakoniec takou nenútenosťou, až to Ignazia vyviedlo z miery. Tých pár chvíľ, ktoré sa im podarilo stráviť spolu, osamote, prežívali s chvejúcim sa srdcom a so strachom, že ich odhalia, pretože Jaconovci zo San Giuliana by svojej dcére nikdy neschválili nápadníka, akým bol Ignazio, najdrzejší casanova v celom Palerme.

Ignazio to vždy vedel, ale jednako im nemohol nič vyčítať. Nebol žiadny svätec, ženy sa mu páčili.

Veľmi sa mu *páčia*.

Ona je však iná. Ona je Franca a on – vie to, cíti – ju bude milovať celý život.

Giulia podíde k matke a informuje ju o Blascovom stave. Ona unaveno zamrmle: „Nech sa stane vôľa Božia“ a potom dcére pošepká, aby odišla a počkala na nevestu. Giulia prikývne a zamieri k Emme. Vincenzino jej nepozornosť využije, vyklúzne a dobehne k Ignaziovovi.

Vtedy sa Giovanna otočí k donne Cicci, sediacej viac vzadu, a potrasie hlavou. Postaršia žena sa prežehná. Ony dve už nepotrebujú veľa slov.

Od manželovej smrti prešli takmer dva roky a Giovanna stále nosí úzke, elegantné smútočné šaty z atlasu a zo zamatu a s korálikmi po obvode manžiet. Tmavá škvrna medzi kvetmi, ktoré dal Ignazio priviežť zo skleníkov z polovice Talianska. Cíti sa sklúčene a nevhodne, akoby sa jej život vymkol spod kontroly a ona nemohla urobiť nič, aby mohla zadržať kúsky, ktoré jej unikali. Je veľmi zatrpknutá: toto manželstvo je také odlišné od toho, ktoré si priala pre syna. Nielen preto, lebo sobáš sa uzavrie v neznámom meste, ďaleko do Palerma a ich priateľov, v takom prostom kostole, že keď doň vstúpila, cítila, ako jej zvieria srdce. Pre nepríjemné pocity sa pomrví na lavici. *Akoby sme ušli z domu*, premýšľa. A v istom zmysle je to tak.

V Palerme nikdy nechýbajú oči, ktoré sledujú a posudzujú, neustály šepot, slová, vyslovené bezočivo a v správnej chvíli. Práve preto sú ťažšie ako balvan. Ak si niekto myslí, že isté veci sa udejú nepozorovane, robí si ilúzie. Predstava, že si človeka nikto nevšimne, je naivná a draho sa za ňu platí. Čím sú klebety šťavnatejšie, tým väčšie je ego tých, ktorí ich šíria alebo podnecujú.

Nedalo sa teda zabrániť, aby sa správy o Ignaziovom dvorení France dostali k Giovanne, aj keď museli prejsť cez širokú hradbu bolesti po smrti milovaného manžela. Znepokojili ju až tak, že poprosila donnu Ciciu, aby sa o tom niečo dozvedela a zistila, či sa ten flirt nestáva niečím vážnejším.

Rýchlosť, akou sa donna Ciccía informovala o klebetách a dohadoch o Franciných cnostiach, vyrazila Giovanne dych. Videli ich, áno, niekoľkokrát, aj v situáciách nevhodných pre dievča z dobrej rodiny. Ešte znepokojivejší však bol pokoj, s ktorým Ignazio priznal, že je do France zamilovaný: vídali sa už mesiace, hoci rodičia dievčaťa boli proti.

Povedal to odhodlaným hlasom a s túžbou v očiach. Matku to hlboko rozrušilo, pretože si znovu uvedomila, že jej syn je *dospelý muž* a už ju nebude počúvať.

Zaprisahal sa, že Franca je tá pravá – „Cítim to, mamička: nikto sa na mňa nepozerá ako ona“ – a že si ju chce vziať, konečne

sa cíti šťastný, ľahký. Po otcovom odchode ho už unavuje žiť v tom ponurom dome, chce sa zabávať a milovať a nemyslieť len na prácu a mŕtvych, ktorí ako duchovia stále visia okolo neho vo vzduchu.

Bolo toho na ňu priveľa. Ako si dovoľil vyčítať jej bolesť? Giovanna protestovala, pripomenula mu jeho aféry po celej Európe, peniaze – veľa, príliš veľa –, ktoré utratil na večierkoch a cestách, nedôstojné návštevy, nerešpektovanie otcovej pamiatky, nevďačnosť voči nemu a jej samej. Dokonca zašla tak ďaleko, až mu naznačila, že Jaconovci ho iba využívajú. Áno, majú titul, ale sú zadlžení až po uši: dozvedela sa, že obchody nešli Francinmu otcovi dobre a rodina nedokázala vyplatiť dodávateľov. Ignazio len pokrčil plecami – „V Palerme majú dlhy všetci, *maman*“ – a trval na tom, že Franca je preňho ideálna žena. Niet o čom diskutovať.

Giovanna reagovala, ako vedela alebo, lepšie povedané, ako bolo vo svete zvykom. Nechala to tak, čakajúc, že ho vášeň prejde. Všetko popierala, rozšírila reči, že Ignazio je dokonalý a že ak treba niekoho odsudzovať, bolo to to dievča, pretože sa ukázalo ak nie ako ľahká žena, tak prinajmenšom ako nerozvážna, keď dôverovala jej synovi, ktorý, ako sa vedelo, bol mladík s horúcou krvou.

Všetko bolo zbytočné. Palermo stále zliepalo historiky. Francino a Ignaziovo meno vláčili po uliciach, dostali sa do salónov, za večere, klobúky priložené k tváram tých, ktorí po štuchnutí laktom a úsmevčeku rozprávali o tajných stretnutiach, ktoré sa zmenili na nebojácne schôdzky.

Vtom sa však stalo niečo nečakané: Francina rodina sa musela na nejaký čas presťahovať do Livorna, pravdepodobne pre príliš neodbytných veriteľov. Tak to aspoň všetci tvrdili.

Giovanna si od úľavy vydýchla. Dúfala, že tým všetko vyhasne ako oheň, na ktorý už niet dreva, a že Ignazio si nájde na zábavu nejakú inú ženu.

Stal sa však pravý opak.

„Iste, bola by som radšej, keby sa toto manželstvo uzavrelo v Palerme, ale nevadí. Dôležité je, že je moja Franca šťastná.“

Costanza Jaconová Notabartolová z Villarosy, barónka zo San Giuliana, zovrie ruku netere Francescy z Villarosy, sediacej vedľa nej v kabíne kočiara. Dievča prikývne. „Áno,“ zašepká, stisne tenké pery a skloní hlavu, ktorá akoby splynula s polotieňom v koči.

Má na sebe čierne šaty. Smútočné šaty.

Ani nie v dvadsiatich rokoch ovdovela. Vzala si Ameriga Gondiho, toskánskeho šľachtica, ale hrozná choroba jej ho zobrala po troch mesiacoch manželstva. Nepomohla žiadna liečba ani zdravý vzduch palermského vidieka, kam sa presťahovali v nádeji, že sa mu polepší. Keď Amerigo cítil, že sa blíži jeho koniec, žiadal, aby mohol umrieť vo Viareggiu. Odviezol ho tam jeden z floriiovských parníkov na príkaz Ignazia, ktorý si dobre uvedomoval silné puto medzi Francescou a Francou. Práve preto, lebo Franca je pre Francescu takmer ako sestra, súhlasila, že sa zúčastní na sobáši: sesternicina svadba predstavuje jediný lúč svetla v lepkavej tme, ktorá naplňa jej dni.

Rýchlym pohybom si utrie slzy. Nechce, aby ju teta videla plakať alebo ju ľutovala. Nechce priniesť smútok do radostného dňa.

Costanza si to však všimne a v rozpakoch si zahryzne do pery. Otočí sa k Franzovi, synovi, a upraví mu golier na saku. Chlapec vystrúha grimasu, ktorá by mala byť úsmevom. Žena si vzdychne a obráti sa k spoločníčke. „Utrite mu ústa. Slintá,“ zamrmle s náznamom smútku v hlase.

Smutné sú aj Francescine oči, ktorá mlčky sleduje ženine gestá. Dobré vie, čo teta pre syna, ktorý sa chorý už narodil, zakúša, a vie aj to, koľko si toho vytrpela: Costanza prišla o päť detí v útlohu veku, prežila iba Franca a Franz. Teraz však pre ňu a jej rodinu konečne nadišli radostnejšie dni: Francu chránila s láskyplnou krutosťou, modlila sa, aby aspoň ona mohla byť šťastná. Toto manželstvo bolo odpoveďou na jej modlitby.

Keď koč zastaví pred Kostolom svätého Jacopa in Acquaviva, Francou mykne. Pozrie sa na otca Pietra Jaconu a sklopí oči. Nemala by byť nervózna: je krásna, vie to. Potvrdilo sa jej to, keď sa obdivovala v zrkadle, chvíľu predtým, než odišla do kostola. Vo veľkom zrkadle s rámom z ozdobného dreva sa objavil ladný úsmev, veľké zelené oči, dlhé čierne vlasy natočené do veľkých vĺn, štíhla postava. Má devätnásť rokov, je pôvabná a elegantná, a má na sebe skvostné hodvábné šaty slonovinovej farby a dlhý závoj z hodvábného tylu. Nezáleží na tom, že je bledá alebo ju vnútri striasa. Ide sa vydať za muža, ktorého miluje, ona, ktorá až doteraz nemilovala nikdy nikoho.

Prsty sa jej chvejú a srdce neuveriteľne rýchlo pumpuje krv do žíl: cíti jej dunenie v ušiach. Je také silné, že prehlušuje burácanie vĺn, trieštiacich sa o mólo. Zlovestný zvuk, ktorý jej bráni premýšľať. Cíti sa ako romantická hrdinka, avšak toto nie je šťastný koniec. Je to začiatok úžasného života. Jej života.

Vtom prichádzajú trpké spomienky na chvíle, keď trpela, verila, že stratila všetko, keď ju a Ignazia násilne oddelili. Keď ho spoznala, akoby prudké svetlo prerezalo pološero, v ktorom žila takmer dvadsať rokov. Až doteraz si len málokto všimol barónku Jaconovú zo San Giuliana, ktorá žila v horko-ťažko obstojnom byte v Paláci Villarosa, *paroháčskom paláci*, ako ho nazývali, možno pre dva komíny, dominujúce prednej časti fasády, alebo pre množstvo mimomanželských pomerov jeho komitenta Francesca Notarbartolu, vojvodu z Villarosy. Potom prišiel na scénu Ignazio Florio so svojimi pozornosťami a s dvorením a všimlo si ju celé mesto. Všetci mali jej meno na jazyku. Keďže nemohli spochybníť jej krásu, kritika – sem-tam nemilosrdná – sa zamerala najmä na spôsob jej chôdze, rozprávania a obliekania. Táto kritika však netrvala dlho: hoci v tom čase mali finančné ťažkosti. Pokiaľ šlo o ich rodinu, Jaconovci zo San Giuliana nikdy nešetřili. Nielenže poskytli France bezchybné vzdelanie, keď ju zverili nemeckej vychovávateľke, ale vyrastala obklopená láskou

ku kráse a elegancii. Na vlne obvinení voči Ignaziovovi – zvodcovi, sukničkárovi, nemravníkovi – sa reči upriamili na historiky, ktoré ju ociachovali ako „skompromitovanú“. Poškodený tovar, žena až príliš neobozretná na to, aby ju stále považovali za počestnú, nehanebná hriešnica.

Vtedy už musela čeliť hnevu otca, ktorý ju najprv zamkol doma a potom spolu s matkou a bratom odviekol do Livorna. Jej protesty, že sa do Ignazia Floria *naozaj* zamilovala, nezmohli nič: reči a zlomyseľnosť ako vlna močovky, ktorá prúdila z Palerma, zaplavili aj Livorno a spojili sa s otcovými krutými komitentmi a neuhradenými pôžičkami.

Franca sleduje bránu kostola. Úzkosť je ako ľadový plášť. Bude hodná svojej novej rodiny? Floriovci vlastnia najväčšiu taliansku námornú flotilu, jej svokra sa pozná s korunovanými hlavami polovice Európy, jej švagriná je kňažná. Stane sa jednou z nich, nie manželkou vidieckeho baróna či bezvýznamného markíza.

Bude Floriová.

Uvedomí si to teraz, keď sa má všetko zmeniť, a z tej myšlienky sa jej zatočí hlava, má závrat. Šnurovačka akoby jej odrazu bránila dýchať.

A Ignazio? Naozaj ju bude navždy milovať, ako jej to stále opakuje, alebo sa mu zunuje?

Strach.

Prečo práve teraz?

Otec ju zachmúrene pozoruje, akoby jej ten strach, neistotu, ktorá ju núti zatvoriť oči, videl na tvári. Jeho ústa, skrývajúce sa pod fúzami, sa zmenia na prísnu linku. Už od začiatku bol proti tomuto spojeniu. Pokúšal sa ho dcére vyhovoriť všetkými možnými spôsobmi – najprv rozumnými slovami, potom zúrivo a nakoniec krutými vyhláseniami: Ignazio je nedôveryhodný, bez chrbtovej kosti, príliš rozmazaný na to, aby prevzal zodpovednosť za rodinu... Muž, ktorý nedokáže byť verný, hľadajúci len potešenie.